

Ny kompetens i en ny tid Aktionslärande i skolans vardagsverksamhet

Att integrera forskning och utvecklingsarbete i skolans vardagsverksamhet är viktiga inslag i lärarnas kompetensutveckling och skolans kvalitetsutveckling och kan göra läraryrket mera attraktivt. Mötet mellan lärare och forskare, mellan praktik och teori, erbjuder spännande möjligheter till lärande, skolutveckling och kvalitetshöjning, något som på sikt kan leda till nya utvecklings- och karriärvägar för lärare.

Barn- och utbildningsförvaltningen i Gotlands kommun har startat en andra omgång av en 20-poängs utbildning i aktionslärande i samarbete med forskare vid Universitetet i Tromsø och professor **Tom Tiller** och doktorand **Eli Moksnes Furu**. Målgruppen är lärare på alla stadier, förskollärare och fritidspedagoger. Utbildningen genomförs under tre terminer och beräknas vara slutförd i december 2004. Förutom studier i aktionsforskningens teori och praktik utgår utbildningen från **lärarens eget forsknings/utvecklingsprojekt i den egna vardagsverkligheten, dvs utvecklingsprojekt som är av vikt för rektorsområdet.**

Upplägg: Seminarier, arbete i reflektionsgrupper, handledning av forskare i det egna forskningsarbetet, litteraturstudier, videokonferenser med Universitetet i Tromsø.

Deltagare och forskningsområden ht-03-ht 04

Namn	Skola	Forkningsområde
Stina Montan Lizz Jillhed	Terra Novaskolan	Att utveckla barns förståelse för varandras olikheter och se olikheterna som en tillgång
Kerstin Nielsen- Mårderyd	Garda skola	Dyskalkyli
Karin Sandqvist	Sanda skola	Barn och livsfrågor
Maud Milton	Hejde skola	Hur nås måluppfyllelse i ett tematiskt arbetssätt?
Vicky Winberg	Stånga skola	Elevinflytande. Hur individanpassa elevinflytandet?
Ann-Kristin Munter	Rektor	Vilken slags ledare behöver skolan för att utvecklas enligt uppdraget?
Siv Häglund	Högbyskolan	Att stärka självförtroendet?. Hur mäter man om man lyckats stärka självförtroendet?

Annika Svensson	Hörsne skola	Utveckla matematiken som språk
Kerstin Österberg	Rone skola	Måluppfyllelse? Jämförelse av betygen i år 9 med målen i år 5?
Monica Bäckstsäde	Klinteskolan	Material till elever som behöver extra träning. Materialet ska inte bygga på att barnen kan siffror och bokstäver.
Karin Ek-Olofsson	Förskolan Bullerbyn	Hur kan man underlätta för eleverna att upptäcka matematikens grunder med hjälp av naturen?
Charlotte Tellman Maria Evensen	Fole skola	Howard Gardners tankar om olika inlärningsstilar. Att göra eleverna medvetna om sin egen inlärningsstil.
Wiola Sirland	Södervärnsskolan	Integreringen mellan svenska-bild-no
Henrik Hammar skjöld	Alléskolan	Matematiken enligt Skolverket- hur ser det ut i praktiken?
Jan Luthman Thomas Karlsson	Chrisopher Polhemgymnasiet	Integration svenska/engelska med karaktärsämne på Fordonsprogrammet. Projektarbetet om 100 p kan utnyttjas.
Lars-Birger Odenlid	Richard Steffengymnasiet	Mediaverkstan som resurs i undervisningen.
Stefan Einarsson	Christopher Polhemgymnasiet	Flickor och teknikprogrammet. Hur få fler flickor att söka programmet?
Gunnel Samuelsson	BUF	Utvidgat språkbegrepp. Att med hjälp av musik stimulera barns språkutveckling. Rytym, sång, rörelse
Cecilia Henriksson	Norrbackaskolan	Skolidrott. Eleverna startar en egen skolidrottsförening med vald styrelse, ansvarig för olika aktiviteter. Syftet är att via skolidrotten aktivera understimulerade elever till meningsfulla aktiviteter efter skolans slut. Projektet kan också mynna ut i stimulerande rastaktiviteter.

Nan Eilertsen	Talpedagog, BUF	Språklig medvetenhet. Underøka sambandet mellom lågt värde i LUS og svag språklig medvetenhet. �tg�rder inriktas mot förskolan
Siv Langenstam	Talpedagog, BUF	Undersöka l�s- og skrivutvekkling hos ett antal barn f�dd� 1989 som deltog i den f�rste medvetne träningen av av Språklig medvetenhet inom Gråbo ro (förskoleklass på Lien og Kabysen) vårterminen 1966

ARBEIDSPLAN FOR STUDIET I AKSJONSL RING

HÖSTEN 2003

Studiesamling Visby 16.-17. sept	Refleksjons- gruppe	Studiesamling Visby 5. november	Refleksjons-gruppe
<ul style="list-style-type: none"> • Studentenes stemmer • Innføring: Aksjons- L�ring Foreleser: Eli Moksnes Furu Else Stjernstr�m	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksjoner over egne Observasjoner i praksis • Litteraturstudier • Kollega-veiledning (handledning) • <u>Rapport 1</u> FRIST : <u>17. oktober</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Spørsmål fra Gruppene • Rapportene Legges fram • Læreres l�ring Foreleser: Tom Tiller	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksjoner over egne observasjoner i praksis • Litteraturstudier • Kollega-veiledning (handledning) <u>Rapport 2</u> <u>FRIST : 5. des</u>

VÅREN 2004

<u>Video-konferanse</u> 8. januar	Refleksjonsgruppene	<u>Studiesamling</u> 12.-13. feb	Refleksjonsgruppe	Videokonferanse 2. mars	<u>Videokonferanse</u> 11. mai
Läring i organisasjoner Forelesere: Rudi Kirkhaug Tom Tiller		<u>Skolekultur</u> Handledning Foreleser: Gunnar Berg Handledere: Liv C Knudsen Einar Störkersen Else Stjärnström		Nye pedagog roller Foreleser: Karin Rönnerman	Veiledning/Handledning

HÖSTEN 2004

Refleksjonsgrupper	Studiesamling 7.-8.september	Veiledning Handledning	Refleksjons Grupper	<u>Eksamen</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Skrive gruppe • Prosjekt Oppgaven 	Aksjonsläring på Gotland. Oppgaveseminar Tom Tiller Eli Moksnes Furu	e-post	<ul style="list-style-type: none"> • Skrivegruppe • Prosjekt- Oppgaven 	<ul style="list-style-type: none"> • Muntlig eksamen 7. desember • Innlevering: 16. november

PENSUMLISTE FOR STUDIET I AKSJONSLÄRING (20p)

Obligatorisk kjernepensum – 800 sider

Berg, Gunnar (1999): **Skolekultur. Nyckeln till skolans utveckling.**

Ad Notam Gyldendal.

Kapittel 1,2,3,4,5

100 sider

Carlgren, I/Marton, F (2000): **Lärare av i morgon.**
Läraryrket.
230 sider

Madsen, Torsten (red), (1997): **Lärares lärande.**
Studentlitteratur
Kapittel 2,6,7
100 sider

Nordhaug, Odd m.fl (1994): **Personalutvikling, organisasjon og ledelse**
Tano forlag
Kapittel 11
(Trykkes opp) 15 sider

Rönnerman, Karin (1998): **Utvecklingsarbete- en grund för lärares lärande.**
Studentlitteratur
100 side

Tiller, Tom (1999): **Aktionslärande. Forskande partnerskap i skolan.**
Runa Förlag.
200 sider

Wadel, Cato (1991): **Feltarbeid i egen kultur.**
SEEK A/S.Flekkefjord
Del I . 34 sider

Wilhelmsen, L/Döös, M (2002): **Dialogkompetens för utveckling i arbetslivet.**
Arbetslivsinstitutet. Stockholm.
34 sider

Valgfritt pensum: 400 sider

Aktionslärande för skolledare

En nyhet i den andra kursomgången är att skolledare också inbjudes att utifrån rektorsrollen delta i ett specialdesignat kursupplägg för skolledare. Tanken är att rektorerna ska få pröva reflektionen som ett verksamt medel för skolutvecklingen. Inbjudan avser i första hand skolledare som har lärare med på kursen. Men övriga skollära är också välkomna att delta.

Kursuplägget som det presenterats av universitetet i Tromsø:

For å gi et tilbud til de skolelederne som har lærere som deltar på studiet i Aksjonslæring på Gotland, har Universitetet i Tromsø i samarbeid med Gotland kommune utarbeidet et opplegg. Skolelederne kan følge undervisningsoppleggene på studiet. I tillegg vil vi på studiesamlingen i september og november legge opp til egne samlinger for skolelederne. Mellom studiesamlingen i september og november kan skolelederne diskutere aksjonslæring i eget kollegie med bakgrunn i en video av Tom Tiller. Skolelederne skriver refleksjonslogg fra sin hverdag som danner utgangspunkt for samlingen i november. Dette opplegget for skolelederne er et etterutdanningstilbud. At skoleledere og lærere deltar på samme læringsarena om aksjonslæring, kan være et spennende utgangspunkt for å utvikle barn og unges læringsmiljø.

Vennlig hilsen

Eli Moksnes Furu

Doktorand/Prosjektleder

Universitetet i Tromsø

HÖSTEN 2003

SEPTEMBER 16.-17.: Aksjonslæring- som redskap for å utvikle barns læringsmiljø.

Prosjektleder/Doktorand Eli Moksnes Furu og universitetslektor Else Stjernström

Noe felles program med lærerne som deltar på studiet i Aksjonslæring og noe separat for lærerne og skolelederne

OKTOBER: Diskusjon i kollegiet på egen skole om aksjonslæring.

Video om aksjonslæring med forelesninger av professor Tom Tiller kan anvendes.

Skolelederne skriver refleksjoner fra møtet i kollegiet og diskuterer denne i REFLEKSJONGRUPPA

NOVEMBER 4.:

kl. 1200-1430: **Skolelederen som pedagogisk entreprenør**

Professor Tom Tiller

(Denne forelesningen er bare for skolelederne)

NOVEMBER 5.: **Å lære i skolens hverdag**

Professor Tom Tiller

(Denne dagen er for lærerne på studiet i Aksjonslæring og skolelederne)

VÅREN 2004(*)

JANUAR **Læring i organisasjoner-** Videokonferanse

Professor Tom Tiller/ Dr.polit Rudy Kirkhaug

FEBRUAR **Skolekultur**

Professor Gunnar Berg

MARS **Nye pedagogroller-** Videokonferanse

HÖSTEN 2004

SEPTEMBER **Aksjonslæring på Gotland**

Lærerne på studiet i Aksjonslæring

legger fram sine aksjonsprosjekt

(*) Våren 2004 kan det være aktuelt å tilby et eget opplegg for alle skoleledere på Gotland.

